

Objaśnienie znaków:

Mężczyźni musieli wykupić się:

- A. Pieniędźmi: 1 - które *babka* bierze dla siebie (w punkcie 20.19.X *babka* zrywała także chustki kobietom), 2 - które *babka* przeznaczą dla dziecka, 3 - za które robią poczęstunek,
 B. Alkoholem: 4 - wódką (rzadko winem, piwem), którą z reguły piją wspólnie (*babka*, ojciec dziecka, gość, rzadko położnica), C. 5 - zwyczaj zrywania czapki jest znany, lecz nie pamiętają formy wykupu, 6 - brak tradycji, 7 - brak odpowiedzi.

Uwagi:

1. Mapę opracowano na podstawie badań terenowych prowadzonych w latach 70. XX wieku przez Pracownię Polskiego Atlasu Etnograficznego.
2. Mapa dotyczy stanu zjawiska w latach 70. XX wieku
3. Punkty z pionową kreską oznaczają informacje pochodzące od ludności napływowej (przesiedleńcy z Kresów Wschodnich i osadnicy z różnych rejonów Polski).

Mapę opracowano na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 7, *Zwyczaj, obrzędy i wierzenia urodzinowe*, oprac. Józef Gajek:

VI. Położna, „*babka*”, „*babica*”, *akuszerka*. Ich wybór, znaczenie oraz funkcja w ludowych zwyczajach i obrzędach urodzinowych.

21. *Zbadać, czy znany jest lub był zwyczaj, że „babka” zrywała czapki z głów mężczyznom wchodzącym po połogu do chaty; musieli się oni wykupić pieniędźmi. Forma zapłaty? Czy pieniądze te były częścią jej wynagrodzenia? czy też miały inne przeznaczenie? (np. poczęstunek dla gości). Ten bardzo stary zwyczaj wykupu czapek może mieć różne formy, należy więc badać wnikliwie i dokładnie zapisywać, by umożliwić wyjaśnienie sensu tego zwyczaju.*